

NECESITATEA RECICLĂRII DEȘEURILOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Liliana GANGAN

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Pe parcursul ultimilor decenii situația ecologică din republica Moldova se înrăutățește. Anual sunt produse 2,5 mii tone de deșeuri, din care 1993 tone sunt stocate la gunoiști. Nivelul de reciclare a deșeurilor este insuficient și constituie doar 23% din cele fabricate. Astfel volumul deșeurilor acumulate crește cu 2,25% anual. Pentru a îmbunătăți situația ecologică este necesar de a intensifica procesul de utilizare și reciclare a deșeurilor.

Cuvinte cheie: Deșeuri, stocarea deșeurilor, reciclarea deșeurilor, necesitatea reciclării deșeurilor.

Noțiunea de deșeu include orice substanță, material sau obiect apărut în urma unui proces biologic (defecație, excreție, respirație, căderea frunzelor etc.) sau tehnologic (fabricarea unor piese, prepararea cimentului, a negrului de fum, spălarea cărbunilor etc.), care prin el însuși, fără a fi supus unei transformări, nu mai poate fi utilizat ca atare.

Sursele de poluare specifice sunt cele industriale, activitățile menajere, mijloacele de transport auto, etc.

Deșeurile, de orice fel, rezultate din multiple activități umane, constituie o problemă de o deosebită actualitate, atât datorită creșterii continue a cantității și varietății acestora, cât și datorită importanței cantității de materii prime nefolosite ce pot fi recuperate și reintroduse în circuitul economic.

Dezvoltarea urbanistică și teritorială a orașelor și creșterea nivelului de trai antrenează producerea unei cantități tot mai mari de deșeuri menajere, stradale și industriale. Efectele dăunătoare ale deșeurilor constau în:

- răspândirea de infecții prin agenți patogeni;
- înmulțirea unor insecte și rozătoare (răspândirea unor maladii);
- poluarea solului, apelor de suprafață și subterane, atmosferei;
- aspectul inestetic al mediului.

În prezent, după proveniență, putem evidenția următoarele tipuri de deșeuri :

A. Deșeuri municipale și asimilabile, care sunt deșeuri generate în mediul urban și rural. Ele sunt grupate în:

A1 - Deșeuri menajere, provenite din activitatea casnică, magazine, hoteluri, restaurante, instituții publice.

A2 - Deșeuri stradale, specifice fluxurilor stradale (hârtii, mase plastice, frunze, praf).

A3 - Deșeuri din construcții și demolări, provenite din activitatea de construcții și modernizarea și întreținerea străzilor.

A4 - Nămol orășenesc, rezultat din stațiile de tratare a apelor uzate și menajere.

B. Deșeuri sanitare, provenite din spitale, dispensare și cabinete medicale.

C. Deșeuri de producție, rezultate din procesele tehnologice industriale sau agricole. [

C1 Deșeuri industriale stocabile, pe care normele europene le clasifică în:

Clasa 1 Deșeuri industriale periculoase, dar netoxice, de exemplu azbest.

Clasa 2 Deșeuri industriale nepericuloase și netoxice.

Clasa 3 Deșeuri inerte, de exemplu cele provenite din construcții.

Clasa 4 Deșeuri toxice, de exemplu cele medicale, radioactive.

Clasa 5 Deșeuri industriale produse în cantități foarte mari, de exemplu cenușile produse de termocentralele care funcționează pe cărbune.

C2 Deșeuri agro-zootehnice, provenite din agricultură și, în special, din zootehnice.

C3 Deșeuri speciale, categorii în care intră substanțele explozibile și substanțele radioactive.

Tabelul 1 Formarea și utilizarea deșeurilor la întreprinderi după Tipuri de deșeuri și Mișcarea deșeurilor în anul 2013, tone

	Existenț nt la începutul anului	Formate	Int ări	Utiliz ări	Liv ări	Nimici te sau scoase la gunoiște	Exist ent la sfârșitul anului
Deșeuri – total	8517,3	251 1,7	9 51,3	584 ,6	6 92,9	1993,3	8709, 5
Deșeuri de la întreprinderile de extracție	8033,4	243 ,3	1 4	52, 2	2 05,8	0	8032, 8
Deșeuri de la creșterea animalelor	187,7	494 ,4	2 2,9	183 ,5	4 3,2	160,6	317,6
Deșeuri aferente industrii alimentare și a băuturilor	55,2	379 ,9	1, 9	62, 1	1 34	177,6	63,4
Deșeuri din gospodăria comunala	117,5	459 ,6	4 86,6	5,7	2, 6	922	133,4
Deșeuri din fitotehnie	2,6	33, 5	2	19, 4	4, 6	11,1	2,9
Materie prima secundara pentru metalurgia metalelor feroase	11,8	29, 5	1 59,1	5,1	1 89,3	0,4	5,6
Deșeuri aferente industrii forestiere	3,5	10, 1	0, 2	0,2	8, 8	1,6	3,2
Materie prima secundara pentru metalurgia metalelor neferoase	1,4	0,1	9, 6	0,2	9, 7	0	1,2

Anual în Republica Moldova sunt produse circa 2,5 mii tone de deșeuri. Cea mai mare parte din deșeurile produse revin deșeurilor provenite din creșterea animalelor 19,7%, deșeurilor din gospodăria comunala (18,3%) și deșeurilor aferente industriei alimentare și a băuturilor (15,1%). În ce privește situația deșeurilor de la întreprinderile extractive producerea anuală a acestora constituie doar 243 tone în 2013 ceea ce constituie doar 9,7% din producția anuală, stocurile acestora la finele anului au constituit 8032,8 tone sau 92,2% din stocurile totale înregistrate.

Dacă să analizăm situația cu prelucrarea acestora atunci situația este deplorabilă. Pe parcursul anului 2013 au fost reciclate 584,6 tone din deșeuri ceea ce constituie 23,3% din deșeurile produse sau 6,8% din stocurile existente la începutul anului. Anual se observă o creștere a stocurilor de deșeuri acumulate de 2,25%.

Stocarea deșeurilor la gunoiște pentru Republica Moldova nu este o ieșire din situație. Astfel în acest mod pe parcursul anului au fost utilizate 1993 tone de deșeuri ceea ce constituie doar 76% din deșeurile fabricate sau 23% din cele stocate la începutul anului.

Ca rezultat putem constata că situația ecologică în țară treptat are o tendință de înrăutățire.

Pentru reducerea probabilității declanșării crizei ecologice este necesar de a intensifica lucrul privind reciclarea deșeurilor.

Pe lângă stabilizarea și îmbunătățirea situației ecologice reciclarea deșeurilor poate asigura următoarele obiective: conservarea mediului înconjurător, asigurarea întreprinderilor cu materii prime, reducerea consumului de resurse energetice, etc.

Bibliografie:

1. Raileanu I. *Managementul deșeurilor în zonele rurale*. Editura Cu drag. Chișinău 2011.
2. Disponibil: <http://ro.wikipedia.org/wiki/Gestionarea_deșeurilor> [Accesat 31.10.2014].
3. Disponibil: <www.statistica.md> [Accesat 01.11.2014].